

Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys 2025/26

1. Cyflwyniad

- 1.1 Rheolaeth trysorlys yw rheolaeth llif arian, benthyca a buddsoddiadau'r Cyngor a'r risgiau cysylltiol. Mae'r Cyngor wedi benthyg a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly yn agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli buddsoddiadau a'r effaith refeniw o'r newidiadau mewn cyfraddau llog. Mae adnabod, monitro a rheoli risg ariannol yn llwyddiannus felly yn ganolog i reolaeth ariannol bwylllog y Cyngor.
- 1.2 Mae rheolaeth risg trysorlys yn y Cyngor yn rhan o fframwaith y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth *Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Cod Ymarfer Rhifyn 2021* (Cod CIPFA) sy'n gofyn i'r Cyngor gymeradwyo strategaeth rheolaeth trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Yn ogystal, fe wnaeth Llywodraeth Cymru (LIC) gyhoeddi canllaw diwygiedig ym mis Tachwedd 2019 sef y *Canllaw ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol* sy'n gofyn i'r Cyngor gymeradwyo strategaeth fuddsoddi cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Mae'r adroddiad hwn yn cyflawni cyfrifoldeb cyfreithiol y Cyngor dan *Ddeddf Llywodraeth Leol 2003* i roi ystyriaeth i'r ddau beth hyn, sef Cod CIPFA a Chanllaw LIC.
- 1.3 Yn unol ag Arweiniad LIC, gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys diwygiedig os yw'r tybiaethau sydd yn sail i'r adroddiad hwn yn newid yn sylweddol. Byddai amgylchiadau o'r fath yn cynnwys, er enghraifft, newid mawr annisgwyl mewn cyfraddau llog, newid yn rhaglen gyfalaf y Cyngor neu yn lefel ei balans buddsoddi, neu gollod sylweddol yng ngwerth teg buddsoddiad anariannol a nodwyd fel rhan o'r prosesau paratoi ac archwilio cyfrifon diwedd blwyddyn.

2. Y Cyd-destun Allanol

2.1 Cefndir Economaidd

Bydd yr effaith ar y DU o Gyllideb Hydref y Llywodraeth, toriadau cyfradd llog disgwylidiedig arafach, hwb tymor byr i dwf economaidd llai ond cymedrol dros y tymor canolig, ynghyd ag effaith ail dymor yr Arlywydd Trump yn y swydd ac ansicrwydd ynghylch polisi domestig a thramor yr Unol Daleithiau, yn ddylanwadau mawr ar strategaeth rheoli trysorlys y Cyngor ar gyfer 2025/26.

Cynhaliodd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr (BoE) y Cyfradd Banc ar 4.75% yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2024, ar ôl ei ostwng i'r lefel honno ym mis

Tachwedd ac yn dilyn toriad blaenorol o 25bp o'r uchafbwynt o 5.25% yng nghyfarfod MPC mis Awst. Yng nghyfarfod mis Rhagfyr, pleidleisiodd chwe aelod o'r Pwyllgor i gynnal Cyfradd y Banc ar 4.75%, tra bod yn well gan dri aelod ei ostwng i 4.50%.

Roedd Adroddiad Polisi Ariannol chwarterol mis Tachwedd (MPR) yn disgwyl twf Cynnyrch Domestig Gros (GDP) i godi hyd at oddeutu 1.75% (GDP pedwar chwarter) yng nghyfnod cynnar gorwel rhagolygon y BoE cyn cwmpo yn ôl. Mae effaith y Gyllideb yn gwthio GDP yn uwch yn 2025 na'r disgwyl yn yr MPR blaenorol, cyn mynd yn wannach. Dangoswyd bod twf GMP cyfredol yn sero (0.0%) rhwng Gorffennaf a Medi 2024 a 0.4% rhwng Ebrill a Mehefin 2024, adolygiad pellach i lawr o'r gyfradd 0.5% a adroddwyd yn flaenorol gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS).

Nododd ffigurau'r ONS gyfradd chwyddiant flynyddol Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) ar 2.6% ym mis Tachwedd 2024, i fyny o 2.3% yn y mis blaenorol ac yn unol â'r disgwyliadau. Cododd CPI Craidd hefyd, ond erbyn mwy na'r disgwyl, i 3.6% yn erbyn rhagolwg o 3.5% a 3.3% yn y mis blaenorol. Dangosodd y rhagolwg ar gyfer chwyddiant CPI yn MPR mis Tachwedd ei fod yn codi uwchlaw targed 2% yr MPC o 2024 i 2025 a chyrraedd tua 2.75% erbyn canol calendr 2025. Mae hyn yn gynnydd cymedrik yn y tymor agos oherwydd yr effeithiau parhaus o gyfraddau llog uwch, Cyllideb yr Hydref, ac ymyl arfaethedig o slac economaidd. Dros y tymor canolig, unwaith y bydd y pwysau hyn yn llacio, disgwylir i chwyddiant sefydlogi o gwmpas y targed o 2%.

Mae'n ymddangos bod y farchnad lafur yn llacio'n araf, ond mae angen trin y data o hyd gyda rhywfaint o bwyll rybudd. Adroddodd y ffigurau diweddaraf fod y gyfradd ddiweithdra wedi codi i 4.3% yn y tri mis hyd at fis Hydref 2024 a gostyngodd anweithgarwch economaidd i 21.7%. Adroddwyd twf cyflog am yr un cyfnod ar 5.2% ar gyfer enillion rheolaidd (ac eithrio taliadau bonws) ac ar gyfer cyfanswm enillion. Wrth edrych ymlaen, dangosodd yr MPR BoE fod disgwyl i'r gyfradd ddiweithdra gynyddu'n gymedrol, gan godi i tua 4.5%, y gyfradd ddiweithdra ecwilibriwm tymor canolig tybiedig, erbyn diwedd y gorwel a ragwelir.

Mae Cronfa Ffederal yr Unol Daleithiau wedi parhau i dorri cyfraddau llog, gan ostwng y Gyfradd Cronfeydd Fed gan 0.25% yn ei gyfarfod polisi ariannol ym mis Rhagfyr 2024 i ystod o 4.25% -4.50%, yn nodi'r trydydd gostyngiad yn olynol. Disgwylir toriadau cyfraddau llog pellach, ond mae ansicrwydd ynghylch effaith chwyddiant posibl polisiâu'r Arlywydd Trump sy'n dod i mewn yn gallu gwneud hi'n anodd amcanu maint a cyflymder gostyngiadau cyfradd pellach. Ymhellach, mae economi'r Unol Daleithiau yn parhau i ehangu ar gyflymder gweddus, gan godi ar raddfa (wedi'i ddiwygio i fyny) blynyddol o 3.1% yn nhrydydd chwarter 2024, ac mae chwyddiant yn parhau i fod yn uwch gan awgrymu y gallai fod

angen i bolisi ariannol barhau i fod yn fwy cyfyngol yn ystod y misoedd nesaf na'r hyn a ragwelwyd o'r blaen.

Cododd chwyddiant parth yr Ewro yn uwch na tharged Banc Canolog Ewrop (ECB) 2% ym mis Tachwedd 2024, gan daro 2.2% fel y disgwyliwyd yn eang a chynnydd pellach o 2% yn y mis blaenorol. Er gwaethaf y cynnydd, parhaodd yr ECB â'i gylch torri cyfraddau a lleihau ei dair cyfradd polisi allweddol 0.25% ym mis Rhagfyr. Disgwylir i chwyddiant godi ymhellach yn y tymor byr, ond yna disgyn yn ôl tuag at y targed o 2% yn ystod 2025, gyda'r ECB yn parhau i fod yn ymrwymedig i gynnal cyfraddau ar lefelau sy'n gyson â tharged chwyddiant, ond heb awgrymu llwybr penodol.

2.2 Rhagolygon credyd

Mae prisiau Cyfnewid Diodyn Credyd (CDS) fel arfer wedi dilyn tuedd gyffredinol i lawr yn ystod 2024, sy'n adlewyrchu cyfnod ariannol cymharol fwy sefydlog o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae gwell amodau credyd yn 2024 hefyd wedi arwain at fwy o gydgyfeirio ym mhrisiau CDS rhwng endidau bancio wedi'u clustnodi (manwerthu) ac endidau bancio heb eu neilltuo (buddsoddi) eto.

Gall cyfraddau llog uwch arwain at ddirywiad yn ansawdd asedau banciau trwy ddiffygion benthyciad cynyddol ac anwadalrwydd yng ngwerth buddsoddiadau cyfalaf. Yn ffodus, nid oes codiad cyflym yn y gyfradd llog yn ystod y cylch tynhau ariannol hwn, tra'n roi rhywfaint o straen ar aelwydydd a benthycwyr corfforaethol, wedi achosi cynnydd mewn diffyg daliadau, ac mae banciau wedi gwneud yn well na'r disgwyl hyd yn hyn, wedi'u bwio gan safleoedd cyfalaf cryf. Mae diweithdra isel a thwf cyflog cadarn hefyd wedi cyfyngu ar nifer y benthyciadau problemus, sydd i gyd yn gadarnhaol o ran credyd.

Ar ben hynny, er y gallai llacio rheoliadau ariannol yr Unol Daleithiau o dan Arlywyddiaeth Donald Trump gynorthwyo cystadleurwydd eu banciau o'i gymharu â sefydliadau yn y DU a rhanbarthau eraill, mae'n annhebygol y bydd unrhyw effaith sylweddol ar gredyd sylfaenol y sefydliadau ar restr gwrthbartion a gynhelir gan Arlingclose, ymgynghorwyr trysorlys y Cyngor.

Yn ei gyfanrwydd, mae'r sefydliadau ar ein rhestr o wrthbartion gan ein ymgynghorwyr Arlingclose's yn parhau i fod yn gyfalafol ac mae eu cyngor cyfatebol ar sefydliadau a argymhellir a'r hyd uchaf yn parhau i gael eu hadolygu'n gyson a byddant yn parhau i adlewyrchu amodau economaidd a'r rhagolwg credyd.

2.3 Rhagolygon cyfraddau llog (Rhagfyr 2024)

Mae ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor, Arlingclose, yn disgwyl y bydd MPC Banc Lloegr yn parhau i ostwng Cyfradd y Banc trwy 2025, gan fynd â hi i tua 3.75% erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2025/26. Mae effaith Cyllideb yr Hydref ar dwf economaidd a chwyddiant wedi lleihau disgwyliadau blaenorol o ran cyflymder y toriadau mewn cyfraddau yn ogystal â gwthio'r gyfradd i fyny ar ddiwedd y cylch llacio.

Mae Arlingclose yn disgwyl i gynnyrch gilt hirdymor aros yn fras ar y lefelau cyfredol ar gyfartaledd (yng nghanol anwadalrwydd parhaus), ond i ddod â'r cyfnod a ragwelir yn gymedrol is o'i gymharu â nawr. Bydd cynnyrch yn parhau i aros yn gymharol uwch nag yn y gorffennol, oherwydd tynhau meintiol a chyflenwad bond sylweddol. Fel erioed, bydd anwadalrwydd tymor byr oherwydd ansicrwydd a digwyddiadau gwleidyddol economaidd a (geo).

Mae rhagolwg economaidd a chyfraddau llog mwy manwl a ddarparwyd gan Arlingclose i'w weld yn **Atodiad 1**.

- 2.4 Er diben gosod y gyllideb, tybiwyd bod buddsoddiadau rheolaeth trysorlys newydd yn cael eu gwneud ar gyfradd o 3.8% ar gyfartaledd, ac na fydd angen unrhyw fenthyciadau tymor hir newydd yn 2025/26.

3. Y Cyd-destun Lleol

- 3.1 Ar 31 Rhagfyr 2024, roedd gan y Cyngor fenthyciadau o £97.4m a £161.9m o fuddsoddiadau. Ceir rhagor o fanylder yn **Atodiad 2**. Mae tabl 1 isod yn ddadansoddiad mantolen sy'n dangos y newidiadau a ragwelir i'r symiau hyn.

Tabl 1: Crynodeb mantolen a'r rhagolwg

	31.3.24 Gwir £m	31.3.25 Amcan £m	31.3.26 Rhagolwg £m	31.3.27 Rhagolwg £m	31.3.28 Rhagolwg £m
Gofyn Cyllido Cyfalaf	173.5	189.2	191.7	193.7	191.4
Llai: Ymrwymadau arall *	-1.6	-0.7	-4.7	-3.8	-2.8
Benthyca GCC	171.9	188.5	187.0	189.9	188.6
Llai: Benthyca allanol **	-99.6	-93.0	-89.3	-84.9	-83.9
Benthyca mewnol	72.3	95.5	97.7	105.0	104.7
Llai: Adnoddau mantolen	-214.0	-131.1	-108.1	-108.1	-108.1
Buddsoddiadau Trysorlys (neu fenthyciadau newydd)	141.7	35.6	10.4	3.1	3.4

* ymrwymiadau PFI

**yn dangos dim ond benthyciadau y mae'r Cyngor wedi ymrwymo iddynt heb gynnwys ail gyllido dewisol

3.2 Caiff yr angen sylfaenol i fenthycia er dibenion cyfalaf ei fesur gan y Gofyn Cyllido Cyfalaf (GCC), tra mai'r adnoddau mantolen yw'r adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi. Strategaeth gyfredol y Cyngor yw cynnal benthyciadau a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn benthycia mewnol.

3.3 Mae Tabl 1 yn dangos nad oes angen i'r Cyngor fenthycia yn y tymor hir yn ystod y tair blynedd nesaf. Os oes angen, bydd benthycia tymor byr yn cael ei ddefnyddio er mwyn lleihau'r gyfradd llog.

3.4 Mae'r *Cod Darbodus ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol* gan CIPFA yn argymhell y dylai cyfanswm dyledion y Cyngor fod yn is na'i GCC uchaf posib yn ôl y rhagolygon dros y tair blynedd nesaf. Dengys tabl 1 fod y Cyngor yn disgwyl cydymffurfio â'r argymhelliad hwn yn ystod 2025/26.

4. Meincnod Ymrwymiadau

4.1 Er mwyn cymharu gwir fenthyciadau'r Cyngor yn erbyn strategaeth arall, mae meincnod ymrwymiadau wedi cael ei chyfrifo sy'n dangos lefel benthycia gyda risg isaf. Mae hyn yn tybio'r un rhagolygon a tabl 1 uchod, ond bod balansau arian a buddsoddiadau yn aros ar lefel isafswm o £21.5m ar ddiwedd bob blwyddyn er mwyn cynnal digon o hylifedd ond lleihau'r risg credyd.

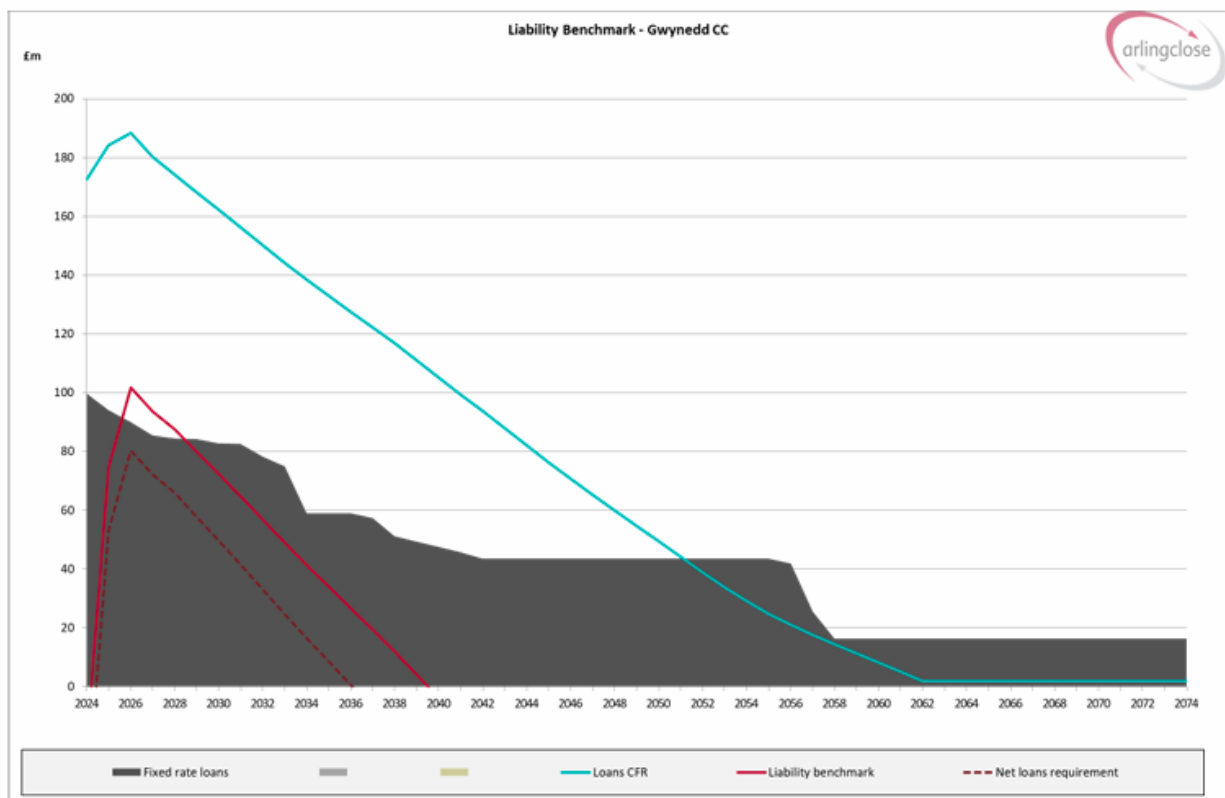
Mae'r meincnod ymrwymiadau yn arf pwysig i helpu i sefydlu a yw'r Cyngor yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddwr hirdymor yn y dyfodol, ac felly siapio ei ffocws strategol a'i benderfyniadau. Mae'r meincnod ymrwymiadau ei hun yn cynrychioli amcangyfrif o swm cronnus y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Cyngor ei ddal i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a referniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf sy'n ofynnol i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

Tabl 2: Dangosydd Darbodus: Meincnod Ymrwymiadau

	31.3.24 Gwir £m	31.3.25 Amcan £m	31.3.26 Rhagolwg £m	31.3.27 Rhagolwg £m	31.3.28 Rhagolwg £m
GCC	173.5	189.2	191.7	193.7	191.4
Llai: Adnoddau mantolen	-214.0	-131.1	-108.1	-108.1	-108.1

Gofynion benthyciadau net	-40.5	58.1	83.6	85.6	83.3
Ychwanegu: Lwfans hylifedd	21.5	21.5	21.5	21.5	21.5
Meincnod Ymrwmiadau	-19.0	79.6	105.1	107.1	104.8

4.2 Gan ddilyn o'r rhagolygon tymor canolig yn nhabl 2 uchod, mae'r meincnod tymor hir yn rhagdybio dim gwariant cyfalaf pellach wedi'i ariannu gan fenthyciadau, lleiafswm darpariaeth refeniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar ddull llinell syth dros 50 mlynedd. Dangosir hyn yn y siart canlynol gyda benthyciadau cyfredol y Cyngor:

Mae'r siart yn dangos na fydd angen benthycia yn y tymor hir yn seiliedig ar rhagamcanion cyfredol, ond efallai y bydd gofyn tymor byr ar draws diwedd y flwyddyn.

5. Y Strategaeth Fenthyca

5.1 Mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn dal £97.4 miliwn o fenthyciadau, mae hyn fel rhan o'i strategaeth ar gyfer ariannu rhaglenni cyfalaf y blynyddoedd cynt. Mae rhagolygon y fantolen yn nhabl 1 yn dangos nad yw'r Cyngor angen benthycia arian tymor hir yn 2025/26 ond efallai y bydd angen benthycia tymor byr oherwydd

rhesymau llif arian. Yn y dyfodol, gall y Cyngor hefyd fenthycio symiau ychwanegol i ariannu gofynion y blynyddoedd i ddod ymlaen llaw ar yr amod nad yw hyn yn uwch na'r terfyn awdurdodedig ar gyfer benthyca.

5.2 Amcanion

Prif amcan y Cyngor wrth fenthycio arian yw cael cydbwysedd risg isel priodol rhwng sicrhau costau llog isel ac ennill sicrwydd cost dros y cyfnod mae angen yr arian. Yn ail amcan i hyn yw'r hyblygrwydd i ail negodi benthyciadau pe bai cynlluniau tymor hir y Cyngor yn newid.

5.3 Strategaeth

Yn wyneb y toriadau sylweddol i wariant cyhoeddus, ac yn arbennig i'r cyllid ar gyfer llywodraeth leol, mae strategaeth benthyca'r Cyngor yn parhau i fynd i'r afael â'r mater allweddol o fforddiadwy heb beryglu sefydlogrwydd tymor hir y portffolio dyledion. Mae cyfraddau llog tymor byr ar hyn o bryd ar eu uchaf nac y gorffennol agos, ond disgwylir iddynt ostwng yn y blynyddoedd i ddod ac felly mae'n debygol o fod yn fwy cost effeithiol dros y tymor canolig naill ai i ddefnyddio adnoddau mewnlol, neu i fenthycio benthyciadau tymor byr yn lle hynny. Bydd risgiau'r dull hwn yn cael eu rheoli drwy gadw amlygiad cyfradd llog y Cyngor o fewn y terfyn a bennir yn y dangosyddion darbodus rheoli'r trysorlys, gweler isod.

Drwy wneud hyn, gall y Cyngor leihau costau benthyca net (er yn hepgor yr incwm o fuddsoddiadau) a lleihau'r risg trysorlys cyffredinol. Bydd y buddion o fenthycio mewnlol a/neu dymor byr yn cael eu monitro'n rheolaidd yn erbyn y potensial o greu costau ychwanegol trwy ohirio benthyca tan y dyfodol, pan ragwelir y bydd cyfraddau benthyca tymor hir yn codi yn gymedrol. Bydd Arlingclose yn cynorthwyo'r Cyngor gyda'r 'gost cario' a'r dadansoddiad elw. Gall yr allbwn o hwn bennu p'un a fydd y Cyngor yn benthyca symiau ychwanegol ar gyfraddau sefydlog hirdymor yn 2025/26 gyda'r bwriad o gadw costau llog y dyfodol yn isel, hyd yn oed os bydd hyn yn creu cost ychwanegol yn y tymor byr.

Yn flaenorol, mae'r Cyngor wedi codi'r mwyafrif o'i fenthycio tymor hir o'r PWLB ond bydd yn ystyried benthyciadau tymor hir o ffynonellau eraill gan gynnwys banciau, pensiynau ac awdurdodau lleol, a bydd yn ymchwilio i'r posibilrwydd o gyflwyno bondiau ac offerynnau tebyg, er mwyn gostwng costau llog a lleihau gorddibyniaeth ar un ffynhonnell cyllid yn unol â Chod CIPFA. Nid yw benthyciadau PWLB bellach ar gael i awdurdodau lleol sy'n bwriadu prynu asedau buddsoddi yn bennaf ar gyfer cynnyrch; mae'r Cyngor yn bwriadu osgoi'r gweithgaredd hwn er mwyn cadw ei fyndiad at fenthycio PWLB.

Fel arall, gall y Cyngor drefnu benthyciadau sy'n cychwyn yn ei flaen, gyda'r cyfradd llog wedi ei sefydlu ymlaen llaw, ond bod yr arian yn cael ei dderbyn mewn blynyddoedd i ddod. Byddai hyn yn rhoi sicrwydd cost heb ddioddef y gost cario yn y cyfamser.

Yn ogystal â hyn, mae'n bosib y bydd y Cyngor yn benthycu benthyciadau tymor byr i gwrdd â diffygion annisgwyl yn y llif arian.

5.4 Ffynonellau benthycu

Dyma'r ffynonellau sydd wedi'u cymeradwyo ar gyfer benthyciadau tymor byr a thymor hir:

- Cyfleuster Benthycu PWLB Trysorlys EM (Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus gynt)
- National Wealth Fund Ltd (UK Infrastructure Bank Ltd gynt)
- unrhyw sefydliad a gymeradwywyd ar gyfer buddsoddi (gweler isod)
- unrhyw fanc neu gymdeithas adeiladau arall sydd wedi'u hawdurdodi i weithredu yn y DU
- unrhyw gorff cyhoeddus yn y DU
- cronfeydd pensiwn cyhoeddus a preifat yn y DU (eithrio Cronfa Bensiwn Gwynedd)
- Buddsoddwyr bondiau marchnad cyfalaf
- Buddsoddwyr manwerthu trwy lwyfan '*peer-to-peer*' wedi'i reoleiddio
- UK Municipal Bonds Agency plc a chwmnïau eraill i bwrpas arbennig a grëwyd i alluogi cyhoeddi bondiau awdurdodau lleol.

5.5 Ffynonellau eraill arian dyled

Yn ogystal, gellir codi cyllid cyfalaf drwy'r dulliau canlynol sydd ddim yn fenthyciadau, ond y gellir eu cyfrif fel ymrwymïadau dyledion eraill:

- Prydlesau
- Hur-bwrcasu
- Menter Cyllid Preifat
- Gwerthu ac adlesu
- Cyllid tebyg yn seiliedig ar asedau

5.6 Y Municipal Bonds Agency

Sefydlwyd yr UK Municipal Bonds Agency plc yn 2014 gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol fel dewis amgen i'r PWLB. Mae'n cyflwyno bondiau ar y marchnadoedd cyfalaf a rhoi benthycu yr enillion i awdurdodau lleol. Mae hyn yn ffynhonnell gyllid mwy cymhleth na'r PWLB am ddau reswm: bydd gofyn i

awdurdodau sy'n benthycu ddarparu gwarant i'r buddsoddwyr bond i ad-dalu eu buddsoddiad petai'r asiantaeth yn methu â gwneud hynny am ba bynnag reswm; a bydd yna gyfnod arweiniol o sawl mis rhwng ymrwymo i fenthycu a chael gwybod beth fydd y gyfradd llog sy'n daladwy. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthycu gan yr Asiantaeth felly'n destun adroddiad ar wahân i'r Cyngor llawn.

5.7 Benthyciadau tymor byr a chyfradd newidiol

Mae'r benthyciadau yma yn gadael y Cyngor yn agored i'r risg o gynnydd tymor byr yn y gyfradd llog, ac felly yn agored i derfynau amlygiadau cyfradd llog y dangosyddion rheolaeth trysorlys isod. Gellir defnyddio deilliadau ariannol i rheoli y risg cyfradd llog (gweler yr adran isod).

5.8 Aildrefnu dyledion

Mae'r PWLB yn caniatáu i awdurdodau ad-dalu benthyciadau cyn iddynt aeddfedu, ac un ai talu premiwm neu dderbyn disgownt yn unol â fformiwla a osodwyd yn seiliedig ar gyfraddau llog presennol. Hwyrach y bydd rhai benthycwyr yn barod i drafod telerau ad-dalu cynnar. Gall y Cyngor gymryd mantais o hyn ac amnewid rhai benthyciadau am fenthyciadau newydd, neu ad-dalu benthyciadau heb eu hamnewid, lle y disgwylir y bydd hyn yn arwain at arbediad cyffredinol neu leihad cyffredinol mewn risg. Mae'r cynnydd diweddar mewn cyfraddau llog yn golygu y dylai cyfleoedd mwy ffafriol i aildrefnu dyled godi nag yn y blynyddoedd blaenorol.

6. Y Strategaeth Fuddsoddi Trysorlys

6.1 Mae'r Cyngor wedi buddsoddi arian sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn ei wario ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn a ddelir ar gyfer y Cyngor, Cronfa Bensiwn Gwynedd, Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru a grant UKSPF. Yn y 12 mis diwethaf, mae balans buddsoddiadau'r Cyngor wedi amrywio rhwng £106.8 a £235.8 miliwn, a disgwylir i'r lefelau fod yn is dros y flwyddyn nesaf oherwydd bod Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru yn trosglwyddo i'r Cyd- bwyllgor Corfforedig sydd yn endid ar wahân.

Fel arfer, nid yw benthyciadau i sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau cyhoeddus lleol a phrynu eiddo fel buddsoddiad yn cael eu hystyried yn fuddsoddiadau trysorlys, ac felly rydym yn delio â'r rhain ar wahân yn **Atodiad 3**.

6.2 Amcanion

Mae Cod CIPFA a Chanllaw LIC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor fuddsoddi ei gronfeydd trysorlys yn ddarbodus, gan roi ystyriaeth i ddiogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio am y gyfradd enillion neu'r cynnyrch uchaf. Amcan y Cyngor wrth fuddsoddi arian yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng risg ac enillion, gan leihau'r risg o golledion drwy buddsoddiadau'n diffygdalu a'r risg o dderbyn incwm sy'n anaddas o isel ar fuddsoddiadau. Pan ddisgwylir i falansau cael eu buddsoddi am fwy na blwyddyn, bydd y Cyngor yn anelu i dderbyn dychweliad cyfan sydd yn gyfartal neu'n uwch na chyfradd gyffredinol chwyddiant, er mwyn cynnal grym gwario'r swm a fuddsoddir. Nod y Cyngor yw bod yn fuddsoddwr cyfrifol a bydd yn ystyried materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) wrth fuddsoddi.

6.3 Strategaeth

Fel y dangosir gan y meincnod ymrwymadau uchod, mae'r Cyngor yn disgwyl bod yn fuddsoddwr hirdymor ac felly bydd buddsoddiadau trysorlys yn cynnwys offerynnau risg isel tymor byr i reoli llif arian o ddydd i ddydd ac offerynnau tymor hwy lle derbynnir risg ychwanegol gyfyngedig am incwm buddsoddi uwch i gefnogi gwsanaethau cyhoeddus lleol.

6.4 Ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG)

Mae ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) yn gynyddol yn ffactor ym mhenderfyniadau buddsoddwyr byd-eang, ac mae Cyngor Gwynedd yn ymrwymedig i fod yn fuddsoddwr cyfrifol. Bydd y Cyngor yn mynd ati i geisio buddsoddi mewn sefydliadau sy'n lleihau eu heffaith ar y byd wrth ystyried ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu pan yn buddsoddi gyda gwrthbarti presennol neu newydd. Wrth fuddsoddi mewn banciau a chronfeydd, bydd y Cyngor yn blaenoriaethu banciau sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig a chronfeydd a weithredir gan reolwyr sydd wedi llofnodi Egwyddorion Buddsoddi Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig, y Gynghrair Rheolwyr Asedau Sero Net a/neu Cod Stiwardiaeth y DU.

6.5 Modelau busnes

O dan y safon IFRS 9 newydd mae'r gyfrifeg ar gyfer buddsoddiadau penodol yn dibynnu ar "model busnes" y Cyngor i'w rheoli. Mae'r Cyngor yn anelu i ennill gwerth gan ei fuddsoddiadau trysorlys sydd yn cael eu rheoli'n fewnol gyda model busnes o gasglu llif arian cytundebol ac felly, ble mae'r meini prawf yn cael ei cwrdd, mae'r buddsoddiadau yn dal i gael eu cyfrifo ar gost wedi ei amorteiddio.

6.6 Gwrthbartïon cymeradwy

Gall y Cyngor fuddsoddi ei gronfeydd dros ben gyda unrhyw o'r gwrthbartïon yn nhabl 3 isod, yn amodol ar y terfynau arian (fesul gwrthbarti) a'r cyfyngiadau amser a ddangosir.

Tabl 3: Gwrthbartïon Buddsoddi sydd wedi'u Cymeradwyo a'r terfynau

Sector	Terfyn amser	Terfyn gwrthbarti	Terfyn sector
Llywodraeth y DU	50 mlynedd	Diderfyn	d/b
Awdurdodau lleol ac endidau llywodraeth eraill	25 mlynedd	£8m	Diderfyn
Buddsoddiadau â sicrwydd *	25 mlynedd	£8m	Diderfyn
Banciau (ansicredig) *	13 mis	£4m	Diderfyn
Cymdeithasau adeiladu (ansicredig) *	13 mis	£4m	£8m
Darparwyr cofrestredig (ansicredig) *	5 mlynedd	£4m	£20m
Cronfeydd marchnad arian *	d/b	£8m	Diderfyn
Cronfeydd cyfun strategol	d/b	£8m	£40m
Ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real	d/b	£8m	£20m
Buddsoddiadau eraill *	5 mlynedd	£4m	£8m

Rhaid darllen y tabl hwn mewn cysylltiad â'r nodiadau canlynol.

6.7 Isafswm Statws Credyd

Dim ond gydag endidau nad yw eu statws credyd hirdymor cyhoeddedig isaf yn is nag A- y gwneir buddsoddiadau'r Trysorlys yn y sectorau a nodir â *. Defnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu'r dosbarth o fuddsoddiad pan fo hwnnw ar gael, ac fel arall defnyddir statws credyd y gwrthbarti. Fodd bynnag, nid yw penderfyniadau buddsoddi yn cael eu gwneud ar sail statws credyd yn unig, mae'r holl ffactorau perthnasol gan gynnwys cyngor allanol yn cael eu hystyried.

6.8 Llywodraeth DU

Mae buddsoddiadau sterling sydd wedi eu gwarantu gan Llywodraeth y DU gan gynnwys y Swyddfa Rheoli Dyledion, biliau a giltiau'r trysorlys. Ystyrir bod y rhain yn risg credyd sero oherwydd gallu'r llywodraeth i greu arian ychwanegol ac felly gellir buddsoddi gyda nhw mewn symiau ddiderfyn am hyd at 50 mlynedd.

6.9 Awdurdodau lleol a sefydliadau eraill y llywodraeth

Benthyciadau i, a bondiau a biliau a gyhoeddir neu a warrantir gan lywodraethau cenedlaethol eraill, rhanbarthol, awdurdodau lleol a banciau datblygol amlochrog. Nid yw'r buddsoddiadau yma yn destun '*bail-in*', ac yn gyffredinol bychan iawn yw'r risg o ansolfedd, er nad ydynt yn ddi-risg.

6.10 Buddsoddiadau â Sicrwydd

Mae'r buddsoddiadau hyn wedi'u sicrhau ar asedau'r benthyciwr, sy'n cyfyngu'r colledion potensial petai methdaliad. Bydd maint ac ansawdd y diogelwch yn ffactor allweddol yn y penderfyniad buddsoddi. Mae bondiau gorchuddiedig, adneuon wedi'i diogelu a chytundebau adbrynu o chwith gyda banciau a chymdeithasau adeiladu wedi'u heithrio rhag '*bail-in*'. Lle nad oes statws credyd penodol ar gyfer y buddsoddiad, ond bod gan y cyfochrog y sicrheir y buddsoddiad arno statws credyd, defnyddir yr uchaf o'r statws credyd cyfochrog a statws credyd y gwrthbarti. Ni fydd cyfanswm y buddsoddiadau â sicrwydd a'r buddsoddiadau ansicredig mewn unrhyw un banc yn fwy na'r cyfyngiad arian parod ar gyfer buddsoddiadau â sicrwydd.

6.11 Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (ansicredig)

Cyfrifon, adneuon, tystysgrifau adneuon a bondiau ansicredig uwch gyda banciau a chymdeithasau adeiladu, ac eithrio banciau datblygu amlochrog. Mae'r buddsoddiadau'n agored i risg o golli credyd drwy gyfrwng '*bail-in*' petai'r rheoleiddiwr yn penderfynu bod banc yn methu neu'n debygol o fethu. Gweler isod am drefniadau sy'n ymwneud â chyfrifon banc gweithredol.

6.12 Darparwyr cofrestredig (ansicredig)

Benthyciadau a bondiau a gyhoeddir, neu a warrantir gan, neu sydd wedi'u sicrhau ar asedau darparwyr tai cymdeithasol cofrestredig, a elwid gynt yn gymdeithasau tai. Caiff y cyrff hyn eu rheoleiddio gan yr Rheoleiddiwr Tai Cymdeithasol (yn Lloegr), Rheoleiddiwr Tai yn yr Alban, Llywodraeth Cymru ac yr Adran ar gyfer y Gymuned (yn Gogledd Iwerddon). Fel darparwyr

gwasanaethau cyhoeddus, maent yn debygol iawn o barhau i dderbyn cymorth gan y llywodraeth os bydd angen.

6.13 Cronfeydd Marchnad Arian

Cronfeydd cyfun sy'n cynnig hylifedd yr un diwrnod neu fyr rybudd ac anweddolrwydd prisiau isel iawn neu ddim o gwbl trwy fuddsoddi mewn marchnadoedd arian tymor byr. Mae ganddyn nhw'r fantais dros gyfrifon banc o ddarparu gwasgariad ehangach o risgiau buddsoddi, ynghyd â gwasanaethau rheolwr cronfa broffesiynol am ffi fach. Er nad oes unrhyw derfyn sector yn berthnasol i gronfeydd marchnad arian, bydd y Cyngor yn cymryd gofal i arallgyfeirio ei fuddsoddiadau hylif dros amrywiaeth o ddarparwyr i sicrhau mynediad at arian parod bob amser.

6.14 Cronfeydd Cyfun Strategol

Cronfeydd bondiau, ecwiti ac eiddo, yn cynnwys cyfnewid arian a fasnachwyd, sy'n cynnig enillion gwell dros y tymor hir ond sy'n fwy anwadal yn y tymor byr. Mae'r rhain yn caniatáu i'r Cyngor ehangu i ddsbarthiadau o asedau ar wahân i arian parod heb yr angen i fod yn berchen ar y buddsoddiadau gwaelodol a'u rheoli. Gan nad oes dyddiad aeddfedu pendant ar gyfer y cronfeydd hyn, ond gellir ei dynnu'n ôl ar ôl cyfnod rhybudd neu ei werthu ar gyfnewidfa, a'u bod ar gael i'w tynnu allan ar ôl cyfnod o rybudd, bydd eu perfformiad a'u haddasrwydd i barhau i gwrdd ag amcanion buddsoddi'r Cyngor yn cael eu monitro'n gyson.

6.15 Ymddiriedolaethau Buddsoddi Ystâd Real

Cyfranddaliadau mewn cwmnïau sy'n buddsoddi'n bennaf mewn ystâd real ac sy'n talu'r mwyafrif o'u hincwm rhent i fuddsoddwyr mewn modd tebyg i gronfeydd eiddo cyfun. Yn yr un modd â chronfeydd eiddo, mae ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real yn cynnig enillion gwell dros y tymor hir, ond maent yn fwy anwadal yn enwedig gan fod pris y cyfranddaliadau yn adlewyrchu'r galw newidiol am y cyfranddaliadau ynghyd â newidiadau yng ngwerth yr eiddo sylfaenol.

6.16 Buddsoddiadau eraill

Mae'r categori yma yn cynnwys buddsoddiadau trysorlys nad ydynt wedi'u rhestru uchod, er enghraifft bondiau corfforaethol ansicredig a benthyciadau cwmni. Nid yw cwmnïau heblaw banciau yn destun '*bail-in*' ond gallent fynd yn fethdalwr gan roi buddsoddiad y Cyngor mewn perygl.

6.17 Cyfrifon banc gweithredol

Gall y Cyngor ddelio gydag unrhyw fanc yn y DU gyda statws credyd dim is na BBB - a chydag asedau mwy na £25 biliwn, a hynny, er enghraifft, drwy gyfrifon cyfredol, cyfrifon casglu a gwasanaethau caffael masnachwyr. Nid yw'r rhain yn cael eu cyfrif fel buddsoddiadau, ond maent yn parhau yn agored i risgiau 'bail-in', ac felly bydd y balansau yn cael eu cadw'n is na £900,000 fesul banc. Mae Banc Lloegr wedi datgan petai yna fethiant, y byddai banciau gydag asedau sy'n fwy na £25 biliwn yn fwy tebygol o fod yn destun 'bail-in' na chael eu gwneud yn fethdalwyr, gan gynyddu'r tebygolrwydd y byddai'r Cyngor yn gallu parhau i weithredu.

6.18 Asesu Risg a Statws Credyd

Mae ymgynghorwyr trysorlys y Cyngor yn derbyn ac yn monitro'r graddfeydd credyd, a byddant yn hysbysu unrhyw newid yn y statws wrth iddynt ddigwydd. Mae'r asiantaethau statws credyd sy'n cael eu defnyddio ar hyn o bryd wedi'u rhestru yn nogfen Arferion Rheolaeth Trysorlys. Pan fo statws credyd endid yn cael ei israddio, ac yn methu â diwallu'r meini prawf ar gyfer buddsoddi:

- ni wneir unrhyw fuddsoddiadau newydd;
- bydd unrhyw fuddsoddiadau presennol yn cael eu hadalw neu eu gwerthu os gellir gwneud hynny heb unrhyw gost, a
- rhoddir ystyriaeth lawn i adalw neu werthu'r holl fuddsoddiadau presennol eraill gyda'r gwrthbarti a effeithiwyd.

Pan fo asiantaeth sy'n graddio credyd yn cyhoeddi bod statws credyd rhyw sefydliad yn cael ei adolygu er mwyn ei israddio o bosib (gelwir hyn hefyd yn "rating watch negative" neu "credit watch negative") fel y gall ddisgyn islaw'r meini prawf cymeradwy ar gyfer y statws credyd, yna dim ond buddsoddiadau y gellir eu tynnu allan ar y diwrnod gwaith nesaf fydd yn cael eu gwneud gyda'r sefydliad hwnnw hyd nes y cyhoeddir canlyniad yr adolygiad. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ragolygon negatif, sy'n awgrymu newid cyfeiriad yn yr hir dymor yn hytrach na newid statws credyd ar unwaith.

6.19 Agweddau ar enw da

Mae'r Cyngor yn ymwybodol y gallai buddsoddi gyda gwrthbartion penodol, er ei fod yn cael ei ystyried yn ddiogel o safbwynt ariannol yn unig, ei adael yn agored i feirniadaeth, yn ddilys neu fel arall, a allai effeithio ar ei enw da cyhoeddus, ac felly bydd y risg hon yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau buddsoddi.

6.20 Gwybodaeth arall ar ddiogelwch buddsoddiadau

Pan fo amodau'n dirywio yn y farchnad ariannol ac yn effeithio ar ansawdd credyd yr holl sefydliadau, fel y digwyddodd yn 2008, 2020 a 2022, nid yw'r elfen hon ar y cyfan yn cael ei adlewyrchu mewn graddau statws credyd, ond gellir ei gweld mewn mesurau marchnad eraill. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd y Cyngor yn cyfyngu ei fuddsoddiadau i'r sefydliadau hynny a chanddynt ansawdd credyd uwch, ac yn lleihau ar gyfnod hiraf ei fuddsoddiadau er mwyn cynnal y lefel diogelwch angenrheidiol. Bydd graddau'r cyfyngiadau hyn yn unol â'r amodau presennol yn y farchnad ariannol. Os yw'r cyfyngiadau hyn yn golygu nad oes digon o sefydliadau masnachol o ansawdd credyd uchel ar gael i fuddsoddi balansau arian y Cyngor, yna caiff yr arian dros ben ei adneuo gyda Llywodraeth y DU, trwy'r Swyddfa Rheoli Dyledion er enghraifft, neu gydag awdurdodau lleol eraill. Bydd hyn yn achosi i'r enillion ar fuddsoddiadau ostwng, ond bydd yn diogelu'r prif swm a fuddsoddwyd.

6.21 Cyfyngiadau Buddsoddi

Rhagwelir bydd gan y Cyngor £98 miliwn mewn cronfeydd refeniw ar 31 Mawrth 2025 fydd ar gael i dalu am unrhyw golledion buddsoddi. Er mwyn sicrhau nad yw mwy na 8.2% o'r cronfeydd hyn mewn perygl oherwydd diffyg dalu unigol, yr uchafswm gellir ei fenthycu i unrhyw un sefydliad (heblaw Llywodraeth y DU) yw £8 miliwn. O ran y cyfyngiad yma bydd grŵp o endidau o dan yr un perchnogaeth yn cael eu trin fel sefydliad unigol.

Mae datguddiadau risg credyd sy'n deillio o fuddsoddiadau ar wahân i'r trysorlys, deilliadau ariannol a balansau sy'n fwy na £500,000 mewn cyfrifon banc gweithredol yn cyfrif yn erbyn y terfynau buddsoddi perthnasol.

Gosodir terfynau hefyd ar reolwyr cronfeydd, buddsoddiadau mewn cyfrifon enwebai broceriaid a gwledydd tramor fel y nodir isod. Nid yw buddsoddiadau mewn cronfeydd cyfun a banciau datblygu amlochrog yn cyfrif yn erbyn y terfyn ar gyfer unrhyw wlad dramor unigol, gan fod y risg yn amrywio dros lawer o wledydd.

Tabl 4: Terfynau ychwanegol

	Cyfyngiad arian
Unrhyw grŵp o gronfeydd cyfunedig dan yr un rheolaeth	£20m fesul rheolwr
Buddsoddiadau mewn cyfrif enwebedig brocer	£20m fesul brocer
Gwledydd tramor	£8m fesul gwlad

6.22 Rheoli hylifedd

Mae'r Cyngor yn defnyddio technegau rhagolwg darbodus ar gyfer llif arian er mwyn pennu'r cyfnod hwyaf y gellir ymrwymo cronfeydd yn ddarbodus. Caiff y rhagolygon eu llunio ar y sail bod benthyca tymor byr yn cael ei ddefnyddio i gwmpasu ei ymrwymadau ariannol os oes angen. Mae'r cyfyngiadau ar fuddsoddiadau tymor hir yn cael eu gosod ar sail cynllun ariannol tymor canolig a rhagolwg llif arian y Cyngor.

Bydd y Cyngor yn lledaenu ei arian parod hylifol dros o leiaf bedwar darparwr (e.e. cyfrifon banc a chronfeydd marchnad arian), ble bydd o leiaf dau wedi ei leoli yn y DU, i sicrhau bod mynediad at arian parod yn cael ei gynnal os bydd anawsterau gweithredol mewn unrhyw un darparwr.

7. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli pa mor agored ydyw i risgiau rheolaeth trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion a ganlyn.

7.1 Diogelwch

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysoli o ran gwerth ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad (AAA=1, AA+=2, ac ati) a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, gan bwysu'r cyfartaledd yn ôl maint pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg ganfyddedig.

Dangosydd risg credyd	Targed
Sgôr credyd cyfartalog y portffolio	6.0

7.2 Hylifedd

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg hylifedd trwy fonitro faint o arian sydd ar gael i gwrdd â thaliadau annisgwyl mewn cyfnod penodol, heb fenthyca ychwanegol.

Dangosydd risg hylifedd	Targed
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£10m

7.3 Datguddiad Cyfraddau Llog

Nod y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad y Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw dros flwyddyn yn dilyn codiad neu gwmp o 1% ar gyfraddau llog fyddai:

Dangosydd risg cyfradd llog	Cyfyngiad
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda <u>chodiad</u> o 1% yng nghyfraddau llog	£1,324,700
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda <u>chwmp</u> o 1% yng nghyfraddau llog	£1,324,700

Caiff effaith newid mewn cyfraddau llog ei gyfrifo ar y dybiaeth y bydd benthyciadau a buddsoddiadau sy'n aeddfedu yn cael eu hamnewid ar y cyfraddau marchnad newydd.

7.4 Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau

Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail gyllido. Bydd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau fel a ganlyn:

Dangosydd risg cyfradd ail gyllido	Cyfyngiad Uchaf	Cyfyngiad Isaf
Dan 12 mis	25%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	25%	0%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	50%	0%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	75%	0%
10 mlynedd a mwy	100%	0%

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedrwydd ar fenthyciadau yw'r dyddiad cynharaf y gall y sawl sydd wedi rhoi'r benthyciad fynnu bod y benthyciad yn cael ei ad-dalu.

7.5 Prif Symiau a Fuddsoddir am Gyfnodau sy'n Hwyl na flwyddyn

Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o fynd i golledion trwy geisio ad-daliadau buan ar ei fuddsoddiadau. Y terfynau darbodus ar fuddsoddiadau rheolaeth trysorlys hirdymor fydd:

Dangosydd risg pris	2025/26	2026/27	2027/28	Dim dyddiad penodol
---------------------	---------	---------	---------	---------------------

Y terfyn ar y prif swm a fuddsoddwyd tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m
---	------	------	------	------

Mae buddsoddiadau hirdymor heb ddyddiad aeddfedu penodol yn cynnwys cronfeydd cyfun strategol ac ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real ond nid ydynt yn cynnwys cronfeydd marchnad arian a chyfrifon banc heb ddyddiad aeddfedu penodol gan fod y rhain yn cael eu hystyried yn rhai tymor byr.

8. Materion Cysylltiedig

8.1 Mae nifer o eitemau ychwanegol y mae'n rhaid i'r Cyngor eu cynnwys yn ei Strategaeth Rheolaeth Trysorlys, yn ôl CIPFA.

8.2 Cytundebau Deilliadau

Gallai awdurdodau lleol fod wedi defnyddio deilliadau ariannol yn y gorffennol wedi'u hymgorffori mewn benthyciadau a buddsoddiadau i leihau risg cyfraddau llog (e.e. coleri cyfradd llog a blaendaliadau) ac i leihau costau neu gynyddu incwm ar draul mwy o risg (e.e. benthyciadau LOBO ac adneuron y gellir eu galw). Mae'r pŵer cymhwysedd cyffredinol yn adran 24 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn dileu llawer o'r ansicrwydd ynghylch defnydd awdurdodau lleol o ddeilliadau ariannol annibynnol (h.y. y rhai nad ydynt wedi'u hymgorffori mewn benthyciad neu fuddsoddiad).

Bydd y Cyngor ond yn defnyddio deilliadau ariannol annibynnol (fel cyfnewidiadau, blaensymiau, dyfodol ac opsiynau) lle gellir dangos yn glir eu bod yn leihau lefel gyffredinol y risgiau ariannol y mae'r Cyngor yn agored iddynt. Bydd risgiau ychwanegol a gyflwynir, megis amlygiad credyd i wrthbartion deilliadol, yn cael eu hystyried wrth bennu lefel gyffredinol y risg. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ddeilliadau mewnosodedig, gan gynnwys y rhai sy'n bresennol mewn cronfeydd cyfun a thrafodion sy'n cychwyn ymlaen llaw, er y bydd y risgiau a gyflwynir ganddynt yn cael eu rheoli yn unol â strategaeth gyffredinol rheoli risg y trysorlys.

Gellir trefnu trafodion deilliadol ariannol gydag unrhyw sefydliad sy'n bodloni'r meini prawf buddsoddi cymeradwy, a asesir gan ddefnyddio'r statws credyd priodol ar gyfer datguddiadau deilliadol. Bydd lwfans ar gyfer risg credyd a gyfrifir gan ddefnyddio'r fethodoleg yn y ddogfen Arferion Rheoli'r Trysorlys yn cyfrif yn erbyn y terfyn credyd gwrthbarti a'r terfyn gwlad dramor perthnasol.

Yn unol â Chod CIPFA, bydd y Cyngor yn ceisio cyngor allanol ac yn ystyried y cyngor hwnnw cyn ymrwymo i ddeilliadau ariannol i sicrhau ei fod yn deall y goblygiadau yn llawn.

8.3 Cronfeydd Allanol

Yn gynwysedig ym malansau'r Cyngor mae balansau ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd, GwE, Cronfa'r Degwm a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (nes 31.03.25). Dyrennir yr incwm llog i bob sefydliad yn seiliedig ar falansau dyddiol.

8.4 Cyfarwyddeb Marchnadoedd mewn Offerynnau Ariannol

Mae'r Cyngor wedi dewis cael statws cleient proffesiynol gyda'i darparwyr gwasanaethau ariannol, gan gynnwys ymgynghorwyr, banciau, broceriaid a rheolwyr buddsoddi, er mwyn caniatáu mynediad at amrediad mwy o wasanaethau ond heb y diogelwch rheoleiddio uwch sydd ar gael i unigolion a chwmnïau bychan. Oherwydd maint ac ystod gweithgareddau rheolaeth trysorlys y Cyngor, mae'r Pennaeth Cyllid yn credu mai hwn yw'r statws priodol gorau.

9. Arweiniad Llywodraeth Cymru

Mae materion pellach sy'n ofynnol gan ganllawiau Llywodraeth Cymru wedi'u cynnwys yn **Atodiad 3**.

10. Goblygiadau Ariannol

- 10.1** Y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi yn 2025/26 yw £1.0 miliwn, yn seiliedig ar gyfartaledd portffolio buddsoddi o £26.8 miliwn ar gyfradd llog o 3.8% ar gyfer adneuo a £13 miliwn o gronfeydd cyfun ar enillion o 3.7%. Y gyllideb ar gyfer y llog ar ddyledion yn 2025/26 yw £5 miliwn, yn seiliedig ar gyfartaledd portffolio dyledion o £92 miliwn ar gyfradd llog cyfartalog o 5.4%. Os bydd lefelau gwirioneddol y buddsoddiadau a'r benthyciadau a'r cyfraddau llog yn wahanol i'r rhagolygon, yna bydd gwahaniaeth cyfatebol yn y perfformiad yn erbyn y gyllideb.

11. Ystyried Opsiynau Eraill

- 11.1** Nid yw Cod CIPFA yn pennu unrhyw strategaeth rheoli trysorlys penodol i awdurdodau lleol ei fabwysiadu. Ar ôl ymgynghori gyda'r Aelod Cabinet dros Gyllid, mae'r Pennaeth Cyllid yn credu fod y strategaeth uchod yn cynnig cydbwysedd addas rhwng rheoli risgiau a chost-effeithiolrwydd. Isod, rhestrir rhai strategaethau eraill, ynghyd â'u hoblygiadau ariannol a rheoli risgiau.

Dewis Arall	Effaith ar incwm a gwariant	Effaith ar reoli risgiau
Buddsoddi mewn amrediad mwy cyfyng o wrthbartïon ac/neu am gyfnodau byrrach	Bydd incwm llog yn is	Llai o berygl o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, ond byddai unrhyw golledion yn fwy
Buddsoddi mewn amrediad ehangach o wrthbartïon ac/neu am gyfnodau hirach	Bydd incwm llog yn uwch	Mwy o risg o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, ond byddai unrhyw golledion yn llai
Benthycia symiau ychwanegol ar gyfraddau llog sefydlog hirdymor	Bydd costau llog dyledion yn codi; mae'n annhebygol y gellid gwrthbwysu hyn drwy incwm buddsoddi uwch	Balans buddsoddi uwch yn arwain at fwy o effaith petai ddiffygdalu; fodd bynnag byddai'r costau llog hirdymor yn fwy sicr
Cymryd benthyciadau byrdymor newidiol yn hytrach na chyfraddau sefydlog hirdymor	Bydd costau llog dyledion yn is i gychwyn	Bydd y cynnydd yn y costau llog ar ddyledion yn cael eu gwrthbwysu i raddau helaeth gan y cynnydd yn yr incwm buddsoddi yn y tymor canolig, ond bydd mwy o ansicrwydd am y costau hirdymor
Lleihau lefel y benthyciadau	Mae'r arbediad ar log y ddyled yn debygol o fod yn fwy na'r incwm buddsoddi a gollir	Balans buddsoddi is yn arwain at lai o effaith petai ddiffygdalu; fodd bynnag byddai'r costau llog hirdymor yn llai sicr

Atodiad 1 – Rhagolygon Economaidd a Chyfraddau Llog Arlingclose, Rhagfyr 2024

Tybiaethau sylfaenol:

- Yn ôl y disgwyl, gadawodd y Pwyllgor Polisi Ariannol y cyfradd banc ar 4.75% ym mis Rhagfyr, er gyda rhaniad pleidleisio o 6-3 a phryderon amlwg am dwf economaidd, cyflwynodd safbwynt llawer mwy datblygedig nag a ddisgwyliedig o ystyried data chwyddiant diweddar.
- Mae mesurau'r Gyllideb yn parhau i fod yn bryder i lunwyr polisi, ar gyfer twf a chwyddiant. Bydd gwariant ychwanegol gan y llywodraeth yn cynyddu'r galw mewn amodau cyflenwi cyfyngedig, tra'n cynyddu costau uniongyrchol i gyflogwyr. Bydd yr effeithiau chwyddiant tymor byr i ganolig yn hyrwyddo pwyll ymhlith llunwyr polisi.
- Fe wnaeth Cynnyrch Mewnol Crynswth (CMC) y DU wella yn dda yn hanner cyntaf 2024 o ddirwasgiad technegol, ond mae'r twf sylfaenol wedi gwaethygu wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen. Er y dylai gwariant y llywodraeth hybu twf CMC yn 2025, mae'n ymddangos bod gweithgaredd y sector breifat yn gwaethygu, yn rhannol oherwydd mesurau Cyllideb.
- Mae twf cyflog sector preifat a chwyddiant gwasanaethau yn parhau i fod yn uwch; gyda cyflog yn cynyddu'n gyflym yn yr Hydref. Gallai'r cynnydd mewn YG cyflogwyr, lefelau isafswm cyflog y sector cyhoeddus a'r sector cyhoeddus gael effeithiau eang ar y galw a chostau cyflogaeth yn y sector preifat, ond bydd yr effaith yn y tymor agos yn debygol o fod yn debyg i chwyddiant wrth i'r costau ychwanegol hyn gael eu trosglwyddo i ddefnyddwyr.
- Mae cyfraddau chwyddiant CPI wedi codi oherwydd prisiau ynni uwch ac effeithiau sylfaenol llai ffafriol. Gall y cyfradd CPI cyfredol o 2.6% gynyddu ymhellach yn Chw1 2025. Mae Bank Lloegr wedi amcanu bydd cyfradd CPI yn 2.7% erbyn diwedd 2025 ac yn aros yn uwch na'r targed yn 2026.
- Ail-bwysleisiodd yr MPC y bydd polisi ariannol yn cael ei leddfu'n raddol. Er bod data diweddar sy'n gysylltiedig â chwyddiant yn symud i fyny neu'n syndod i'r wyneb i waered, roedd y cofnodion yn awgrymu bod lleiafrif sylweddol o lunwyr polisi o leiaf yr un mor bryderus am economi'r DU sy'n gostwng.
- Mae cynnyrch bond llywodraeth yr Unol Daleithiau wedi codi yn dilyn data cryf yr Unol Daleithiau ac ansicrwydd ynghylch effeithiau polisiâu Donald Trump ar economi'r UD, yn enwedig o ran chwyddiant a pholisi ariannol. Mae'r Gronfa Ffederal wedi tynnu nol ei ddisgwyliadau ar gyfer toriadau yng ngoleuni'r materion hyn. Mae cynnyrch uwch yr Unol Daleithiau hefyd yn cynyddu cynnyrch gilt y DU, perthynas a fydd yn cael ei chynnal oni bai bod polisi ariannol yn y DU a'r UDA yn dargyfeirio.

Rhagolwg:

- Yn unol â'n rhagolygon, cynhaliwyd Cyfradd y Banc ar 4.75% ym mis Rhagfyr.

- Bydd yr MPC yn lleihau cyfradd y banc mewn modd graddol. Gwelwn doriad yn y gyfradd ym mis Chwefror 2025, ac yna toriad ochr yn ochr â phob cyhoeddiad Adroddiad Polisi Ariannol, i isafswm o 3.75%.

- Mae cynnyrch gilt hirdymor wedi codi i adlewyrchu disgwyliadau polisi economaidd, ariannol a chyllidol y DU a'r Unol Daleithiau, a chynnydd yn y cyflenwad bond. Bydd anwadalrwydd yn parhau i fod yn uchel wrth i'r farchnad dreulio data sy'n dod i mewn ar gyfer cliwiau ynghylch effaith newidiadau polisi.

- Efallai y bydd yr ansicrwydd hwn hefyd yn golygu bod angen newidiadau amlach i'n rhagolygon nag a fu'n digwydd yn ddiweddar.

- Mae'r risgiau o amgylch y rhagolygon i'w gweld wyneb yn wyneb dros y 12 mis nesaf ond maent yn cael eu cydbwysu'n gyffredinol yn y tymor canolig.

	Current	Mar-25	Jun-25	Sep-25	Dec-25	Mar-26	Jun-26	Sep-26	Dec-26	Mar-27	Jun-27	Sep-27	Dec-27
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.25	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Central Case	4.75	4.50	4.25	4.00	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75
Downside risk	0.00	-0.25	-0.25	-0.50	-0.50	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75
3-month money market rate													
Upside risk	0.00	0.25	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
Central Case	4.90	4.60	4.35	4.10	3.90	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85
Downside risk	0.00	-0.25	-0.25	-0.50	-0.50	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75	-0.75
5yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.70	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Central Case	4.34	4.30	4.20	4.10	4.00	3.90	3.90	3.95	4.00	4.05	4.05	4.05	4.05
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.65	-0.65	-0.70	-0.70	-0.75	-0.75	-0.80	-0.80	-0.80	-0.80
10yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.70	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Central Case	4.56	4.55	4.45	4.30	4.20	4.20	4.20	4.20	4.25	4.25	4.25	4.25	4.25
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.65	-0.65	-0.70	-0.70	-0.75	-0.75	-0.80	-0.80	-0.80	-0.80
20yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.70	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Central Case	5.05	5.00	4.90	4.80	4.70	4.65	4.65	4.65	4.65	4.65	4.65	4.65	4.65
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.65	-0.65	-0.70	-0.70	-0.75	-0.75	-0.80	-0.80	-0.80	-0.80
50yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.70	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Central Case	4.52	4.70	4.60	4.50	4.40	4.35	4.35	4.35	4.35	4.35	4.35	4.35	4.35
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.65	-0.65	-0.70	-0.70	-0.75	-0.75	-0.80	-0.80	-0.80	-0.80

PWLB Standard Rate = Gilt yield + 1.00%
 PWLB Certainty Rate = Gilt yield + 0.80%
 PWLB HRA Rate = Gilt yield + 0.40%
 National Wealth Fund (NWF) Rate = Gilt yield + 0.40%

Atodiad 2- Sefyllfa Portffolio Buddsoddi a Dyled Bresennol

	31.12.2024 Gwir Bortffolio £m	31.12.2025 Cyfradd Cyfartalog %
Benthyca Allanol:		
Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB)	81.2	5.60
Benthyciadau eraill	16.2	4.22
Cyfanswm benthyca allanol	97.4	5.37
Ymrwymadau tymor hir arall:		
Prydlesau	1.6	0.00
Cyfanswm ymrwymadau tymor hir arall	1.6	0.00
Cyfanswm dyled gros allanol	99.0	5.37
Buddsoddiadau trysorlys:		
Banciau a Chymdeithasau adeiladu (ansicredig)	12.4	4.67
Llywodraeth DU	10.9	4.71
Awdurdodau Lleol	88.0	5.04
Cronfeydd Marchnad Arian	37.6	4.76
Cronfeydd wedi'u pŵlio	13.0	5.85
Cyfanswm buddsoddiadau trysorlys	161.9	4.98
Buddsoddiadau Net	-62.9	

Atodiad 3- Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) Ganllaw Buddsoddi diwygiedig ym mis Tachwedd 2019 sy'n gosod gofynion adrodd ychwanegol ar awdurdodau lleol nad ydynt yn rhan annatod o brosesau rheoli trysorlys y Cyngor hwn. Mae'r canllawiau hefyd yn cynnwys buddsoddiadau nad ydyn nhw'n rhan o reoli trysorlys, er enghraifft eiddo buddsoddi a benthyciadau i sefydliadau lleol.

Cyfraniad: Mae buddsoddiadau'r Cyngor yn cyfrannu at ei amcanion darparu gwasanaeth a / neu i hyrwyddo lles fel a ganlyn:

- mae buddsoddiadau rheoli trysorlys yn cefnogi gweithgareddau rheoli trysorlys effeithiol,
- mae benthyciadau i sefydliadau lleol yn darparu cymorth ariannol i'r sefydliadau hynny i'w galluogi i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus lleol a fyddai fel arall yn cael eu darparu'n uniongyrchol gan y Cyngor, a
- mae eiddo buddsoddi yn darparu gwarged ariannol net sy'n cael ei ail-fuddsoddi mewn gwasanaethau cyhoeddus lleol.

Newid yn yr hinsawdd: Mae penderfyniadau buddsoddi'r Cyngor yn ystyried risgiau hinsawdd tymor hir i gefnogi economi carbon isel i'r graddau, os oes buddsoddiad carbon isel cyfwerth ar gael gyda'r un enillion, yna byddai'n well gan y Cyngor y buddsoddiad carbon isel.

Buddsoddiadau penodedig: Mae Canllawiau LIC yn diffinio buddsoddiadau penodedig fel y rheini:

- wedi'i enwi mewn punt sterling,
- i fod i gael ei ad-dalu cyn pen 12 mis ar ôl y trefniant oni bai bod y gwrthbarti yn awdurdod lleol,
- heb ei ddiffinio fel gwariant cyfalaf gan ddeddfwriaeth, a
- buddsoddi gydag un o:
 - Llywodraeth y DU,
 - Awdurdod lleol, cyngor plwyf neu gyngor cymunedol yn y DU, neu
 - Corff neu gynllun buddsoddi o "ansawdd credyd uchel".

Mae'r Cyngor yn diffinio sefydliadau a gwarantau "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd â statws credyd o A- neu uwch sy'n huanu o'r DU neu wlad dramor sydd â sgôr sofran o AA + neu'n uwch. Ar gyfer cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cyfun eraill, diffinnir "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd â statws credyd o A- neu uwch.

Benthyciadau: Mae Canllawiau LIC yn diffinio benthyciad fel cytundeb ysgrifenedig neu lafar lle mae'r Cyngor yn trosglwyddo arian dros dro i drydydd parti, menter ar y

cyd, is-gwmni neu aelod cyswllt sy'n cytuno ar enillion yn ôl telerau ac amodau derbyn y benthyciad, ac eithrio pan fydd y trydydd parti yn awdurdod lleol arall.

Gall y Cyngor ddangos bod ei amlygiad ariannol i fenthyciadau i fentrau lleol, elusennau lleol, cwmnïau dan berchnogaeth lwyr a mentrau ar y cyd yn gymesur trwy osod y terfynau yn nhabl 3a. Mae'r rhain yn sicrhau nad yw cyfanswm yr amlygiad yn fwy na 20% o gronfeydd wrth gefn y Cyngor y gellir eu defnyddio. Ar hyn o bryd mae llyfr benthyciadau'r Cyngor o fewn y terfynau hunanasesedig hyn.

Tabl 3a: Terfynau Benthycg

Benthyciwr	Terfyn arian
Mentrau lleol ac elusennau lleol	£3m
Cwmnïau dan berchnogaeth lwyr a mentrau ar y cyd	£3m
Benthyciadau ceir a beics i weithwyr	£3m
Buddsoddiadau rheolaeth trysorlys sy'n cwrdd â'r diffiniad o fenthyciad	Diderfyn

Mae'r Cyngor yn defnyddio model 'colled credyd disgwylidig' a ganiateir ar gyfer benthyciadau a symiau derbyniadwy fel y nodir yn Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol 9: Offerynnau Ariannol fel y'i mabwysiadwyd gan arferion priodol i fesur risg credyd ei bortffolio benthyciadau. Rhoddir ystyriaeth briodol i reolau cymorth gwladwriaethol a chyfraith cystadleuaeth. Mae gan y Cyngor drefniadau rheoli credyd priodol i adennill ad-daliadau hwyr.

Buddsoddiadau amhenodol: Mae unrhyw fuddsoddiad ariannol nad yw'n cwrdd â'r diffiniad o fuddsoddiad neu fenthyciad penodol yn cael ei ddsbarthu fel un amhenodol. O ystyried y diffiniad eang o fenthyciad, mae'r categori hwn yn berthnasol i unedau mewn cronfeydd cyfun a chyfranddaliadau mewn cwmnïau yn unig. Dangosir cyfyngiadau ar fuddsoddiadau amhenodol yn nhabl 3b; mae'r Cyngor yn cadarnhau bod ei fuddsoddiadau amhenodol cyfredol yn aros o fewn y terfynau hyn.

Tabl 3b: Terfynau buddsoddiadau amhenodol

	Terfyn arian
Unedau mewn cronfeydd cyfun heb statws credyd neu wedi'u graddio islaw A-	£20m
Cyfranddaliadau mewn ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real	£10m
Cyfanswm buddsoddiadau amhenodol	£30m

Buddsoddiadau anariannol: Mae'r categori hwn yn cynnwys asedau anariannol a ddelir yn bennaf neu'n rhannol i gynhyrchu elw, eiddo buddsoddi yn bennaf. Penderfynir ar ddiogelwch trwy gymharu pris prynu pob ased â'i werth teg gan ddefnyddio'r model yn Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 40: Eiddo Buddsoddi fel y'i haddaswyd gan arferion

priodol. Ar asesiad ar 31 Mawrth 2024, mae'r Cyngor o'r farn nad yw graddfa ei fuddsoddiadau anariannol yn sylweddol.

Hylifedd: Ar gyfer buddsoddiadau ariannol nad ydynt yn fuddsoddiadau neu fenthyciadau rheoli trysorlys, mae gan y Cyngor weithdrefnau yn eu lle i sicrhau bod y cronfeydd yn cael eu hymrwymo'n ddarbodus am y cyfnod hiraf o amser.

Ymgynghorwyr Buddsoddi: Mae'r Cyngor wedi penodi Arlingclose fel ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys ac yn derbyn cyngor penodol ar faterion buddsoddi, dyled a chyllid cyfalaf. Mae ansawdd y gwasanaeth hwn yn cael ei fonitro gan y Pennaeth Cyllid a'r Rheolwr Buddsoddi yn rheolaidd.

Benthyg cyn yr angen: Canllawiau Llywodraeth Cymru yw na ddylai awdurdodau lleol fenthyca mwy na blaen eu hanghenion er mwyn elwa o fuddsoddiad y symiau ychwanegol a fenthycwyd. Mae'r Cyngor, ar ôl ystyried y canllawiau, wedi penderfynu gwyro oddi wrth ddarpariaeth benodol.

Trefniant masnachol: Os bydd trefniant masnachol, mae'r unigolion sy'n gwneud y fargen yn ymwybodol o egwyddorion craidd y fframwaith darbodus a'r drefn reoleiddio y mae'r Cyngor yn gweithredu oddi mewn iddi.

Capasiti, sgiliau a llywodraethu corfforaethol: Gwahoddwyd aelodau etholedig a swyddogion i gyflwyniad gan Arlingclose ym mis Chwefror a Mawrth 2025. Mae'r wybodaeth a'r drafodaeth yn y cyflwyniad yn sicrhau bod gan yr aelodau'r sgiliau a'r wybodaeth briodol i'w galluogi i:

- Wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch a ddylid ymrwymo i fuddsoddiad penodol.
- Asesu asesiadau unigol yng nghyd-destun amcanion strategol a phroffil risg y Cyngor.
- Deall sut mae cwantwm y penderfyniadau hyn wedi newid amlygiad risg cyffredinol yr awdurdod lleol.

Mae swyddogion hefyd yn mynychu cyrsiau hyfforddi, seminarau a chynadleddau a ddarperir gan Arlingclose a CIPFA yn rheolaidd. Anogir staff perthnasol hefyd i astudio cymwysterau proffesiynol gan CIPFA, ACA a sefydliadau priodol eraill.